

Wat is een landschap?

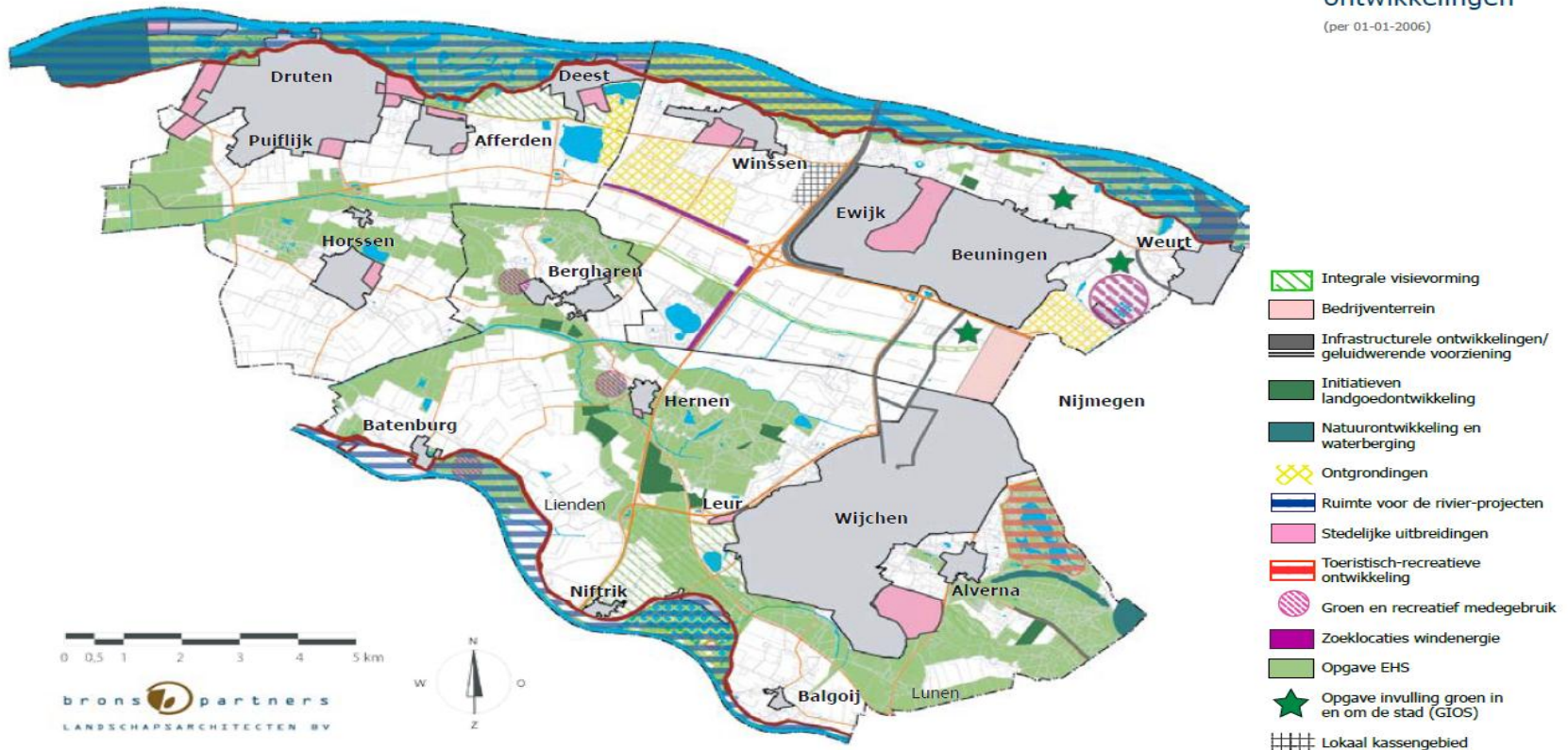
Wat gaan we leren?

- Wat is een landschap?
- Wat is het verschil met een tuin?
- Waarom is het nodig er iets van weten?
- Wat zijn kenmerken van een landschap?
- Welke soorten landschap zijn er als je kijkt naar de menselijke invloed?
- Welke soorten landschap zijn er als je naar de zichtbare ruimte kijkt?
- Wat zijn landschapselementen en welke zijn er?

kennis en inzicht in Nederlandse landschappen, toepasbaar bij de inrichting en het beheer.

Actuele ontwikkelingen

(per 01-01-2006)

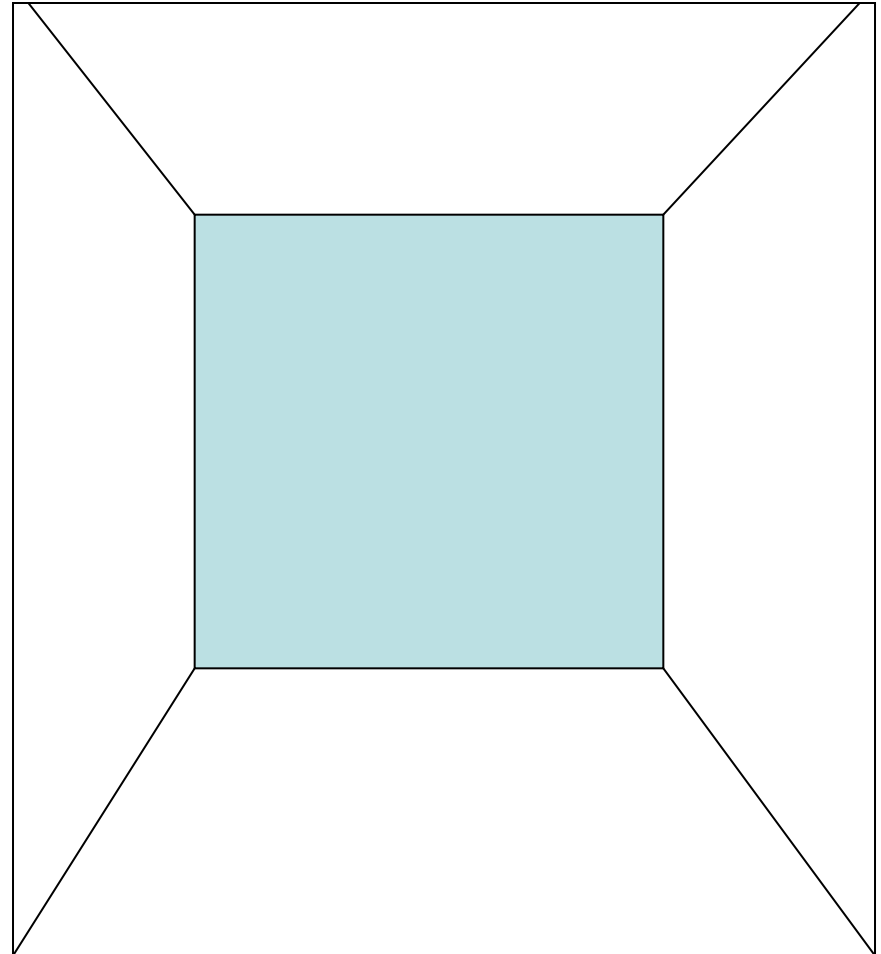

De schaal:
van tuin en park naar landschap
= van klein naar groot

Wat is een landschap?

1. Opdracht: Bedenk zoveel mogelijk (minstens 5) woorden waaraan je denkt bij het woord Landschap.
2. Doe dit in groepjes van 4 en schrijf het op een A3 papier. Deel het papier op in een groot vierkant in midden en vier hoekpunten
3. Doe het eerst 5 min. voor jezelf.
4. Daarna kun je de woorden in het midden schrijven. Als er woorden onduidelijk zijn bespreek je ze eerst.(5min.)
5. De A3's hangen we daarna op.

Een landschap

- Een uitgestrekt stuk land dat zich als een zelfstandig geheel onderscheidt van aangrenzende gebieden.
- Het karakter wordt bepaald door natuurlijke en/of menselijke factoren en elkaars beïnvloeding.
- De landschapsfactoren gesteente, reliëf, klimaat, bodem, water, lucht, plant, dier en mens staan met elkaar in verband en vormen een geheel.

landschap?

landschap?

Ontgravingen zijn van grote invloed op het landschap

• 9

• 10

• 11

• 12

Zet nu met in groepen (van 4) de
plaatjes in volgorde van natuur-
naar meer cultuurlandschappelijk

cultuur of natuurlandschap

- Bespreek de resultaten door per groep op het bord de volgorde op te schrijven.
- Wat valt je op?
- Welke afbeeldingen leiden tot veel discussie?
- Hoe komt dat?

Een landschap is gekenmerkt door:

1. *structuur* (patroon en opeenvolging),
bijvoorbeeld een bepaalde opeenvolging van
bodemtypen van hoog naar laag
2. *uiterlijk* (visuele kenmerken)
3. *dynamiek* (verandering in een landschap)
4. *ontwikkeling* (ruimtelijk en in de tijd)
5. *interne samenhang* tussen de factoren die het
landschap beïnvloeden.

Welke landschappen zijn er als je naar de menselijke invloed kijkt?

- [natuurlandschap](#): een landschap zonder of met zeer weinig menselijke invloed. Een landschap dat dus niet in cultuur is gebracht, dus bijvoorbeeld geen [perceelscheidingen](#) en [ontwatering](#).
- [cultuurlandschap](#): landschap waarbij duidelijk sporen van menselijke activiteit zijn waar te nemen, zoals de meeste akker- en weidelandschappen. Voorbeelden van de meest extreme vormen van cultuurlandschap zijn het stadslandschap en het industrielandchap. Zelfs in deze landschappen komen nog natuurlijke elementen voor.
- [halfnatuurlijk landschap](#): landschap waarin de [vegetatie](#) niet grotendeels door mensen bepaald wordt, maar dat wel in wisselwerking met de mens is ontstaan en afhankelijk is van menselijk ingrijpen, voorbeeld [heide](#)

Welke landschappen zijn er als je naar de zichtbare ruimte kijkt?

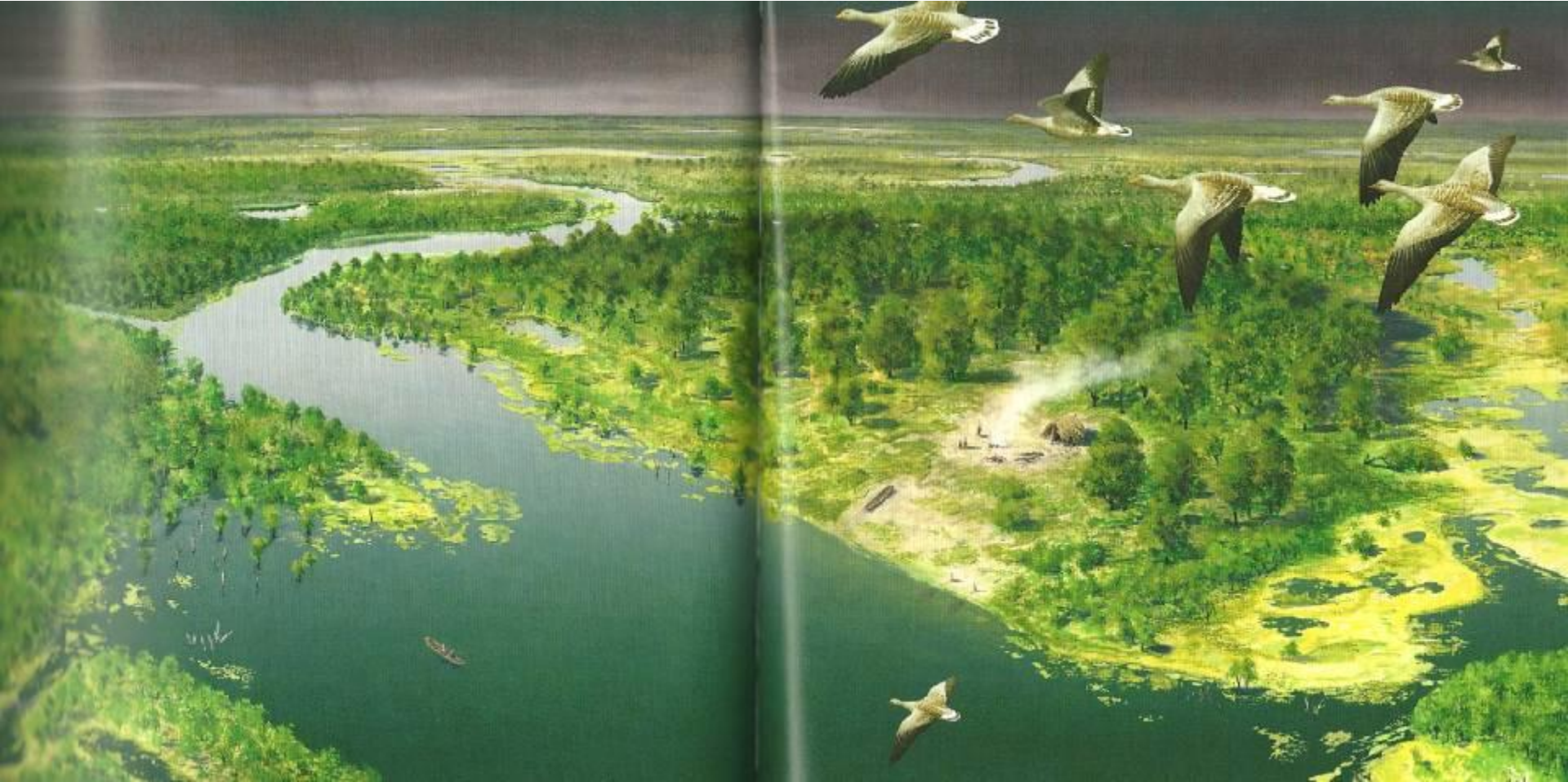
- Open landschap, met weinig zichtbare barrières zoals bossen, lanen, heuvels : Groene Hart en Flevopolders.
- Half gesloten landschap, met doorkijk naar andere open ruimten. (coulissenlandschap) Brabant, Achterhoek, Drenthe
- Gesloten, met veel zichtbare barrières: bosgebieden (Veluwe)

De geleidelijke verandering van het landschap van natuur- naar cultuurlandschap

- Schrijf de cultuurinvloeden op die je op de volgende 4 dia's ziet?

Ontwikkeling van Landschap

8000-3000 v chr. (Midden en Jonge Steentijd)

Bewoonde rivierduin, vissers en jagers (bron: Sporen door de tijd, 2006, ill. Ulco Glimmerveen)

1500 v chr. (Bronstijd)

Breda, grafheuvel, schapen, boerderijen en akkers, beekdalen zijn drassig

(bron: Sporen door de tijd, 2006, ill. Ulco Glimmerveen)

200 v chr. (IJzertijd)

Indeling in omwalde akkers, boerderij, graan, buiten de beekdalen veel ontginning

(bron: Sporen door de tijd, 2006, ill. Ulco Glimmerveen)

1200 n chr. (Middeleeuwen)

Rotterdam vanuit het Noorden, overstromingen, bedijking

(bron: Sporen door de tijd, 2006, ill. Ulco Glimmerveen)

Voorbeelden van cultuurinvloeden

- Bewoning (boerderij)
- Akkers
- Weilanden
- Grafheuvels
- Bedijking
- sloten

Landschapselementen

- Vormen de onderdelen waaruit het landschap bestaat.
- Kunnen natuurlijk of cultureel zijn: bijvoorbeeld?
- Kunnen punt-, lijn- of vlakvormig zijn dus bv. een boom, een sloot en een bos.
- Kunnen terreinvormen, bebouwing of vegetatie zijn.